

Tartu Pauluse kirikus peeti EELK lauluraamatukonverentsi

26. ja 27. oktoobril peeti Tartu Pauluse kirikus nii kirikumuusikute kui lauluraamatukonverentsi.

Umbes 60 osavõtjaga kirikumuusikute konverents peeti krüptis, lauluraamatukonverents, millest võttis osa ligi sada inimest, suures kirikusaalis.

Marika Kahar ja Tuuliki Jürjo andsid ülevaate Kirikumuusika Liidu 25 aasta pikkusest ajaloost ja tuleviku väljavaadetest. Maris Oidekivi-Kaufmann kõneles ootustest, mis on organistil koraaliraamatule, Pille Metsson püüdis pakkuda välja lahendusi kirikumuusiku töövaldkonna korraldamiseks ja Kaie Tanner tegi sedasama koorijuhtide vaatenurgast.

Järgnes lauluraamatukonverents, kus piiskop Tiit Salumäe luges ette peapiiskop Urmas Viilma tervituse, lauluraamatukomisjoni esimees Marko Tiitus andis ülevaate komisjoni ees seisvatest ülesannetest. Kultuuri- ja ajaloolise pilgu lauluraamatule heitsid Kristiina Ross, Toomas Siitan ja Anu Kõlar. Pikema ettekande pidas Rein Veidemann.

Töötubades ehk „kirikulauluturul“ tutvustati mitmesugust repertuaari ja seadeid, mida saab kirikus kasutada.

Registreerimislehele annab allkirja Mustvee õpetaja Eenok Haamer.

Foto: Endel Apsalon

Teisel päeval astusid kõnepulti Joel Siim, Thomas-Andreas Pöder ja Mart Jaanson teoloogilistel teemadel, Tuuliki Jürjo, Pille Raitmaa, Kadri Hunt ja Janika Oras muusikateaduse ja folkloristika alal. Ette loeti Marju Kõivupuu ja Gustav Piiri ettekanded. Keeleteaduslikust aspektist jagasid oma mõtteid Siret Rutiku ja Eerik Jõks. Liina Kilemit tutvustas sotsio-

loogilise uuringu tulemusi ja Ungari kiriku esindaja Kinga Marjatta Pap andis kuuldule kõrvaltvaataja-poolse tagasiside. Plenaararutelu juhtis piiskop Joel Luhamets.

Konverents lõppes jumalateenistusega, kus teenis kohalik õpetaja Kristjan Luhamets ja jutlustas praost Ants Tooming. Lauluraamat loodetakse valmis saada aastaks 2025.

Jumalateenistuste otseülekanded pälvisid meedia tähelepanu

Esmaspäeval, 15. oktoobril blokeeris Youtube Tartu Pauluse koguduse jumalateenistuste otseülekannete edastamise 90 päevaks. Kuigi keeld pidi kehtima 12. jaanuarini, olid juba sama nädala reedeks kõik takistused kadunud. Kogudusele on jätkuvalt teadmata piirangu põhjus ning sama vähe infot on ka selle kadumise kohta. Youtube ei avalikusta, kas

kaebuse rämpsposti ja pettuse levitamise pärast esitas mõni inimene või oli selle taga tehniline rike.

Kolmapäeval, 17. oktoobril kajastasid koguduse muret veebiajakiri Meie Kirik ning ajalehed Maaleht, Õhtuleht ja Postimees. Õhtuleht võttis ühendust ka Youtube'i esindajaga, kes siiski ei nõustunud juhtunud detailsemalt kommenteerima.

Meeldivaks üllatuseks sai 90 päeva kestma pidanud keeld läbi 5 päevaga ja pühapäevased otseülekanded jätkusid nagu polekski midagi juhtunud. Oleme Youtube'ile tänulikud, et viga sai ruttu parandatud.

Videoulekandeid Tartu Pauluse kirikust on tehtud alates 2015. aastast, regulaarsed otseülekanded Tartu Pereraadios on kuulatavad aga juba 2001. aastast alates.

Raul Ertmann: mu elu on olnud

Pauluse koguduse võõrmünder vaatab elule läbi Jumala armu prisma.

Räägi palun enda perekonnast, millal ja kus Sa sündisid?

Sündisin 8. juunil 1968. aastal Tartu linnas. Sünnikodu oli Karlova linnaosas, seal kasvasin ka üles. Meie peres kasvas ka vanem vend. Ema oli meditsiiniõde polikliinikus ja isa töötas aparaaditehases. Kooli läksin Tartu pedagoogilise kooli harjutuskooli. Seal käisin neli esimest aastat. Siis see likvideeriti ja sain minna tollasesse 7. keskkooli, hilisemasse Tartu Karlova Gümnaasiumisse. Seal lõpetasin keskkooli. Olin nii pioneer kui komsomol. Kui meie perest tänapäeval rääkida, siis mu vennal on kaks täiskasvanud poega. Isa ja ema elavad mul endiselt Tartus. Isa saab, kui Jumal lubab, järgmisel aastal 85-aastaseks ja ema on 77-aastane. Isa on endise NSVL koondise ujujana väga heas vormis – sõidab autoga ja juhatab veel oma kortermaja korteriühistu juhatust.

Mis pärast keskkooli sai?

Pärast keskkooli tuli mõte tööle min-

na. Läksin Tartu Piimakombinaati. Pärast seda tuli aga mõte, et peaks proovima edasi õppida. Astusin EPAsse maaparanduse erialale. Kuid pärast poolt aastat kõrgema mateemaatika ja joonestamise seltsis mõistsin, et see pole minu jaoks. Siis suundusin tööle ettevõttesse „Tartu Maja“, mis kortermaju ehitas. Seal töötasin sisetööde peal puusepana. Siis hakkas nõukaaeg juba lõppema ja tulid ehituskooperatiivid. Seal pakuti paremat palka ning tingimusi ja läksin sinna. Tegime töid erinevatel objektidel, näiteks parandasime kunagist pontoonsilda ja värvisime metallist silda.

Kui linnaelust sai isu täis, läksime 1994. aastal kogu perega maale elama. Abikaasa vanaemal oli maal talu ja alguses läksime sinna elama. Tuli mõte, et peaksime ka endale maale päris oma elukoha soetama. Otsisime ja otsisime ning lõpuks leidsime endale soodsalt tühja maja, mille omanik oli nõus meile müüma järelmaksuga. Pangad ju siis veel eluaseme laene ei andnud. Ja sinna, Elistvere loomapargi lähedale, me

jäime mitmekümneks aastaks. Sai põldu ja loomi peetud ja lapsed üles kasvatatud. Nüüd oleme sealse elukoha maha müünud ja elame taas Tartus oma majas.

Kui mu tööelust veel rääkida, siis pärast ehituskooperatiivi olen töötanud kümme aastat puuviljaladudes, siis töötasin aastaid Norras. Seejärel töötasin Elistvere loomapargis, kuna see oli kodu lähedal ja siis töötasin keskkonnaohtlike jäätmete käitlusfirmas ja praegu töötan Rait Woodis tõstukijuhina.

Kus ja kuidas Sa abikaasaga tutvavaks said?

Maarikaga saime tutvavaks nii, et minu sõber ja tema sõbranna olid elukaaslased ja nii me 1989. aastal tutvusimegi. Meie esimene laps, tütar Maris sündis 1991. aastal ja töötab Tartu ülikooli kliinikumis südame osakonnas. Marili on teine tütar ja temagi töötab ülikooli kliinikumis hooldusõena. Kõige noorem on poeg Egert ja tema lõpetab Lähdel gümnaasiumit. Abiellumiseni jõudsime 2009. aastal.

nagu kadunud poja lugu

Kuidas Sa usuni Jumalasse jõudsid?

Minu kodus polnud Jumalast juttu. Vanemad on küll lapsena ristitud, aga isegi jõulude ajal me kirikus ei käinud. Kuusk toodi küll tuppa, kuid pigem oli see siiski aasta lõpuks, näärideks. Küll hiilisime aga poistega jõulude ajal Raadi surnuaiale ja Julius Kuperjanovi hauale, kuhu siis küünlaid salaja toodi ja miilits siis neid küünlasüütajaid taga ajas, sest see oli põnev. Kuid kirikusse ei julgenud minna, sest räägiti, et ukse peal pannakse nimed kirja ja pärast on pahandusi. Kuid seda ma mäletan, et mu isapoolne vanavanaema oli usklik inimene ja temaga olin ma küll koos kirikulaule laulnud, kuid ta suri juba siis ära kui mina alles 1. klassis olin. Minu isa-isa ja isa-ema olid osalenud Pauluse kiriku ehitamisel ja said selle eest matmisplatsid Pauluse surnuaeda. Usun, et vanavanaema palved on mind siiaamaani kandnud.

7. klassis olid mul eksamid tulemas ja eks ma olin filmidest ka näinud, et vanad inimesed palvetasid näiteks ikooni poole. Panin siis ise ka põlved raamaturiuli ees maha ja palusin näoga raamaturiuli suunas palve Jumala poole, et ta aitaks mul eksamitest läbi saada. Saingi eksamitest läbi.

Nooruspõlv oli mul üsna tormiline, kuhu kuulus ka suitsetamine ja alkohol. Oli halbu sõpru ja rumalusi sai tehtud. Õppetunnid ma sain ja võib öelda, et sain oma tutistamise kätte.

Usuni Jumalasse jõudmisel on ju igal inimesel oma tee. Minu esimene kokkupuude oli siis, kui mu ämm soovitas meil Pauluse kirikusse leeri minna. Aga tol ajal olin ma aeg-ajalt välismaal tööl ja sellest ei tulnud midagi välja. Siis vähem kui aasta pärast ütlesin Maarikale, et meil jäi midagi poolikuks, midagi jäi lõpetamata. Pidasin silmas leeri. Edasi hakkas Maarika asja korraldama. Esimene mõte oli Maarikal Peetri kirikusse minna, aga seal oli leer juba alanud. Siis tulime Paulusesse, sest siin oli leer alles algamas. See oli aastal 2009. Saime siis ristitud ja leeritatud. Paari nädala pärast ristisi-

me nooremad lapsed ka ära. Ja kui seejärel käisime Joel Luhametsa juures ühe isikliku probleemiga, küsis ta kohe, et kas te olete abielus. Ütlesime, et ei ole. Sealsamas leppisime laulatuse ja abielu registreerimise kuupäevaks kokku. Joel Luhamets laulatas meid siis samal aastal ka ära. Enne meie laulatust sai vanem tütar Maris ristatud ja leeritatud.

Ega see meie ristimise ja leeritamise tee lihtne ja tasane ei olnud. Hingevaenlane lükkas ikka igasugu takistusi selle tee peale ette. Pärast seda ongi tulnud Jumala ette mitmeid asju maha panna ja oli puhastusprotsess, praegu need ei sega enam ja nüüd on me elu teistsugune.

Maarika hakkas usuelus kiirelt kasvama. Mul on see usus kasvamine protsess olnud rahulikum ja samm-sammult kasvamine. Mingi osa minust punnis ikka Jumalale vastu ja usuvõitlus käib endiselt. Näiteks alguses me vaidlesime kõvasti Iisaku ohverdamise loo üle, kuna see oli üks esimesi kirjakohti, mille kohta me Pauluse kirikus jutlust kuulasime. Nüüd palvetame õhtuti koos. Loomulikult ka oma laste pärast.

On Sul Pauluse koguduses ka teenimisülesandeid?

Jah, olen 2015. aastast õnnistatud koguduse võõrmündriks ning praeguse koguduse nõukogu liige. Enne võõrmündriks õnnistamist olin all krüptis toimunud jumalateenistustel abiks võõrmündritele. Ja siis Joel Luhamets kutsus mind sellele tööle. Ma ei julgenud kohe jah öelda, sest kutsuti välismaale tööle, kuid Heli Panksepp ütles, et ära muretse, see töö on eluaegne, kui sa kohe seda teha ei saa, siis hiljem, kui taas kodumaal oled, saad ikka teha. Nii on ka läinud. Kolmekesi meid sellesse ametisse siis õnnistati (12. aprillil 2015. a. seati võõrmündri ametisse Raul Ertmann, Aimur Laidmets ja Malte Neubarth – toim.).

On Sul rääkida mõni hetk kus Jumal aitab või palvevastus?

On ikka. Kui töötasin keskkonnohtlike jäätmete käitlusfirmas, siis hakkas mulle üle pea kasvunud tööülesannete tõttu tööst depressioon

tekkima ja olin väga väsinud. Mul juhtus siis töö juures üks tööõnnetus, kus ma lõikuriga sõrme kõõluse läbi lõikasin. See oli õnnelik õnnetus, Jumal hoidis, et sõrm otsa jäi, aga ma olin seejärel kaks kuud haiguslehel ja sain puhata ja täielikult taastuda.

Palvevastus on küll see, kuidas ma ligi kümme aastat tagasi suitsetamisest vabanesin. Olin suitsu tõmmanud 25 aastat järjest pakk päevas. Kui olin selle pärast palvetanud, olin päevapealt suitsust vaba. Alkoholiga ei ole mul probleemi olnud, aga muutunud on elustiil ja ma ise olen Tänu Jumalale muutunud.

Palvevastuseid on olnud veel. Kasvõi meie nüüdne elukoha vahetus, mis läks väga hästi. Oleme oma majas rahul ja õnnelikud. Ka mu vanemad suhtuvad sellesse, et ma usklik olen, positiivselt.

Milline on Sinu lemmikkirjakoht?

Kuna mu elu on olnud nagu kadunud poja lugu Luuka evangeeliumi 15. peatükist, siis on see ka mu lemmikkirjakoht. Olen Isa juurde laiaist ilmast koju jõudnud. Jeesus jutlustab meile Piiblis: „Aga kui ta mõttesse jäi, siis ta ütles: „Kui palju palgalisi on mu isal ja neil on leiba küllalt, aga mina suren siin nälga! Ma tõusen ja lähen oma isa juurde ja ütlen talle: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks! Pea mind nagu üht oma palgalistest!” Ja ta tõusis ja asus teele oma isa juurde. Aga kui ta alles kaugel oli, nägi isa teda ja tal hakkas hale ning ta jooksis ja langes poja kaela ja andis talle suud. Aga poeg ütles isale: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks!” Ent isa ütles oma sulastele: „Tooge kiiresti kõige kallim kuub ja pange talle selga ja andke talle sõrmus sõrme ja jalatsid jalga ja tooge nuumvasikas, tapke see ja söögem ning olgem rõõmsad, sest see mu poeg oli surnud, ja on jälle saanud elavaks, ta oli kadunud, ja on leitud!” Ja nad hakkasid rõõmsasti pidutsema“.

Küsimusi esitas Fred Raju.

Jumalateenistused

11. nov kell 10 isadepäev.

18. okt kell 10.

25. okt kell 10.

2. dets kell 10 esimene advent, leeripüha.

Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios ja Youtube keskkonnas.

Kirikus on avatud kaks mängutuba, kus on võimalik jumalateenistust jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Piibliringid

Piibliringid kogunevad kiriku tiibhoone teise korruse ruumides.

E. 5. nov kell 17.00 (Liive)

R. 9. nov kell 18.00 (Aino)

E. 12. nov kell 17.00 (Liive)

T. 13. nov kell 17.00 (Merike)

P. 18. nov kell 11.30 (Juta)

E. 19. nov kell 17.00 (Liive)

R. 23. nov kell 18.00 (Aino)

E. 26. nov kell 17.00 (Liive)

T. 27. nov kell 17.00 (Merike)

P. 2. dets kell 11.30 (Juta)

E. 3. dets kell 17.00 (Liive)

R. 7. dets kell 18.00 (Aino)

E. 10. dets kell 17.00 (Liive)

T. 11. dets kell 17.00 (Merike)

P. 16. dets kell 11.30 (Juta)

Laulukoovid

Naiskoor kolmapäeviti kell 18.15.

Kammerkoor teisipäeviti kell 18.15.

Lastekoor laupäeviti kell 10.00.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid kolmapäeviti kell 17.

Leeritunnid kahes rühmas:
esmaspäeviti kell 18
ja reedeti kell 19.

Taize palvused neljapäeviti 17.30

Noorteõhtud – reedeti kell 19.

Info: Robert Bunder, tel 59110105.

9. nov noorte mänguõhtu

16. nov noorteõhtu

23. nov noorteteenistus

Pauluse kiriku krüptis

30. nov noorteõhtu

7. dets noorte mänguõhtu

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, telefon 742 0258.

Liikmeannetusi saab teha ülekandega (EE282200221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus) või kantseleis.

Raamatupood on avatud: E-R 10-18, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Supikööök E-R 11-13 ja L 10-12:30.

Pühapäevakool

Pühapäevakool laupäeviti kell 11:

2–4 aastased (Kirsika Berit Reino)

5–6 aastased (Aino-Liisa Petolai)

I–II klass (Pirjo Roots ja Annely Tubin)

III–V klass (Anu Seppa)

VI–VIII klass (Angela Ploomi)

Kontserdid

L. 10. nov kell 14. „Sügishääled” Saksofonil Villu Veski, klaveril Marge Loik, kammerkoor Helü, dirigent Küllike Joosing. Kavas mõtlikud koorilaulud (C. Kreek, A. Pärt, M. Ratassepp, P. Uusberg jt) ja saksofonipalad. Kontsert kulmineerub maailmakuulsa Norra helilooja O. Gjeilo teosega „Evening Prayer”, mis on kirjutatud koorile, saksofonile ja klaverile. Piletid: 10€/7€.

P. 11. nov kell 18. Zonta klubi heategevuskontsert „Laulud või nii”. Esinevad: Vladislav Koržets, Riho Sibul ja Ain Agan. Piletid: 15€/7€.

P. 25. nov kell 18 Moskva patriarhaadi koor. 1987. a. asutatud meeskoor koosneb kutselistest lauljatest, kelle hulgas on Venemaa Gnesini nimelise muusikaakadeemia, Moskva koorikunsti akadeemia, Moskva riikliku konservatooriumi ja A. V. Svešnikovi nimelise koorikunsti akadeemia lõpetajaid. Koori juhatab munkpreester Ambrosius (Nosov). Repertuaari kuuluvad vanadest käsikirjadest leitud ühehäälsed laulud, varased mitmehäälsed laulud, kloostrite laulud ning 18.-20. saj. heliloojate (Rahmaninov, Bortnjanski, Tšaikovski, Rimski-Korsakov, Glinka jt) teosed. 15€/10€.

P. 2. dets kell 16 Lõuna-Eesti neidudekooride advendikontsert. Piletitega.

P. 9. dets kell 17 Saku mandoliinide orkestri kontsert. Tasuta.

Sada aastat tagasi lõppes Esimene maailmasõda

11. novembril 1918. a. kirjutasid Antandi ja Saksamaa esindajad alla Compiègne'i vaherahule, mis lõpetas Esimese maailmasõja. Samal päeval avaldas Postimees teate riigipöördest Saksamaal. Nimelt loobus keiser Wilhelm II troonist 9. novembril. Ühtlasi lõppes Saksa okupatsioon Eestis, kus ajutine valitsus võimu enda kätte võttis. Kuigi sõja lõpu üle võiks rõõmustada, tähendas toona ühe sõja lõpp uue algust.

Tollane Pauluse koguduse õpetaja Arnold Habicht meenutab, et Tartu

raekoja platsil müüsid saksa sõdurid oma relvad võileiva hinna eest maha. „Meile kõigile oli selge, et mõne päeva pärast suunatakse need relvad meie vastu,” kirjutas ta mälestustes. Nii ka läks. 28. novembril algas Eesti Vabadussõda. Pealetungivad Vene väed leidsid eest kohalikud kommunistid, kes oma innukusega pigem ületasid idapoolseid mõttekaaslasi.

Aastavahetus 1918/19 kujunes Tartus hirmu ja õuduste ajaks, mil püssitoru eest ei võinud keegi olla kaitstud. Rahu saabus alles 14. jaanuaril 1919,

kui Tartusse sisenesid Eesti väed.

Esimene maailmasõda algas 1914. a. suvel. Sõjas osales ligikaudu 100 000 eestlast, kellest hukkus või jäi teadmata kadunuks umbes 10 000. Eesti pinnale jõudis otsene sõjategevus alles 1917. aastal. Selleks ajaks oli keiser Nikolai II juba oma troonist loobunud. Peamiselt kannatas eesti elanikkond maailmasõja ajal üldise majandusliku kitsikuse ja lõpuks ka leivapuuduse käes. Ometi just sel ajal ehitati Tartus üles Pauluse kirik ja seda eeskätt annetuste toel.